

Mennesket og de syv planer

Introduktion til den esoteriske lære 5

Hardy Bennis

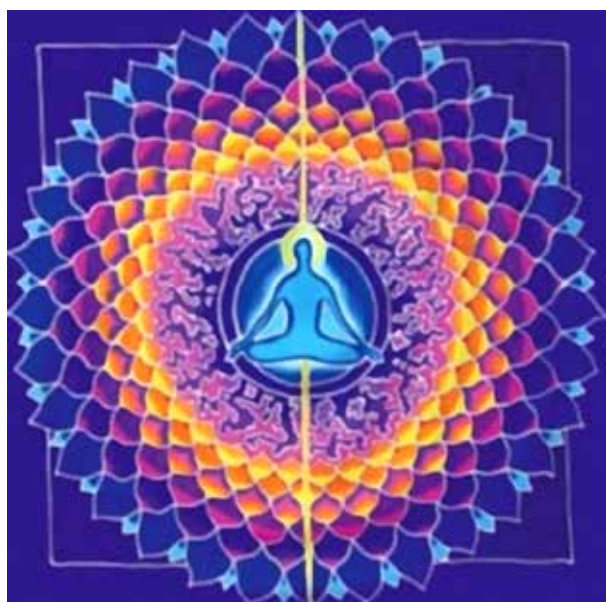

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

MENNESKET OG DESYVPLANER

Introduktion til den esoteriske lære 5

Hardy Bennis

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Mennesket og de syv planer

Introduktion til den esoteriske lære 5

Af Hardy Bennis

Verdener af finere stof

Åndsvidenskaben fortæller, at der i solsystemet er syv forskellige stofverdener eller -planer. Med et stofplan mener man en verden, der består af partikler, som er vævet sammen til strukturer, så de kan opfattes som et sammenhængende hele.

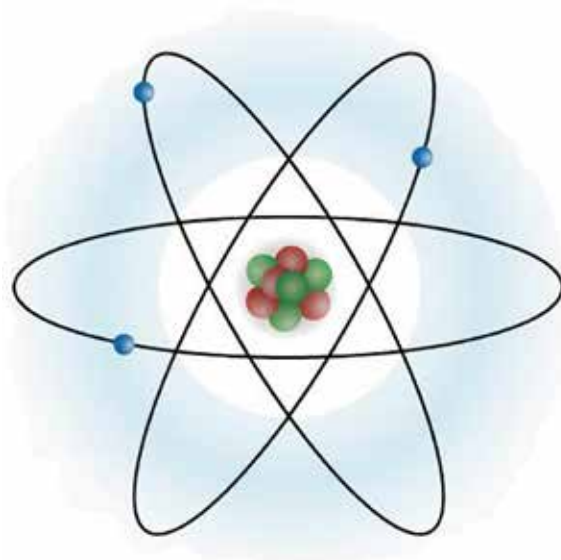
Den fysiske verden er et bevidsthedsplan, der opfattes med de fysiske sanser. De fysiske sanser og den fysiske krop er menneskets redskaber, som gør det muligt at være bevidst, gøre erfaringer og bevæge sig omkring i den fysiske verden – men ifølge åndsvidenskaben er der andre bevidsthedsplaner og verdener end den fysiske.

I artiklerne om reinkarnation og karma (nr. 3 og 4 i denne serie), nævnes det igen og igen, at når et menneske dør, går det ind på andre bevidsthedsplaner, og den verden, som det i første omgang bevæger sig ind på, kaldes astralplanet.

Men før astralplanet og de højere bevidsthedsplaner forklares, er det hensigten at beskrive menneskets konstitution og dens fantastiske potentialer. Det drejer sig om indre instanser og potentialer, som de færreste mennesker har kendskab til, på trods af at ethvert menneske er i besiddelse af dem.

En verden inde i en verden inde i en verden ...

Foreløbig er de fleste mennesker kun bevidste om den fysiske verden med dens atomer, molekyler, celler osv., men et nærmere studie af fysiske atomer afslører, at der er relativ stor afstand mellem atomkernens diameter og de omkredsende elektroner. Naturvidenskaben fortæller, at atomkernens diameter er omkring 100.000 gange mindre end hele atomets diameter. Det betyder, at der er et meget stort "tomrum" inden i de fysiske atomer, og i dette tomrum er der endnu mindre "partikler" – så små, at man aldrig vil kunne se dem med fysiske redskaber. På samme måde som i den fysiske verden hænger disse ufatteligt små "partikler" sammen i strukturer og danner derfor også en verden, der er lige så sammenhængende som den fysiske verden.

Inde i denne mikroverden er der igen et stort tomrum, hvor endnu mindre "partikler" danner den næste verden – og sådan bliver det ved, indtil der er syv verdener eller stofplaner inde i hinanden. Stofpartiklerne i disse verdener kan aldrig støde sammen, for de er polariserede henholdsvis positivt og negativt.

Menneskets tre verdener

I åndsvidenskaben siges det, at mennesket lever i tre verdener. Dermed mener man, at mennesket har et legeme eller en form, der består af stof fra de tre "laveste", tungeste eller mest stoftætte verdener – det fysiske plan, astralplanet og mentalplanet. Legemerne er de bevidsthedsredskaber, som mennesket bruger til at indhøste viden og erfaringer i disse tre verdener, men derudover har mennesket flere "højere" åndelige instanser, som i løbet af evolutionen vil blive fuldt udviklet og taget i anvendelse.

Derfor giver det mening, når Paulus i Bibelen siger, at mennesket består af *legeme, sjæl og ånd*. I den esoteriske lære bruger man ofte andre betegnelser, men i princippet er det den samme opbygning, der er talt om. Derfor kan der nu gives en oversigt over menneskets totale opbygning, sådan som åndsvidenskaben beskriver den.

Planchen relaterer mennesket til bevidsthedsplanerne. På planchen er der indtegnet syv psykiske centre (chakraer), som bliver beskrevet detaljeret senere i serien. Chakraerne er de psykiske "døre" til de forskellige bevidsthedsplaner – den fysiske, astrale og mentale verden, og de øverste centre, der skaber forbindelse til højere eksistensplaner.

Logos

Mennesket er dybest set en "åndelig gnist", der er udsprunget fra Logos, og i åndsvidenskaben anvendes betegnelsen Logos i betydningen "en guddom". Logos er derfor menneskets guddommelige ophav.

Monaden

"Inderst" eller "øverst" findes ånden, livet eller monaden. Ordet "monade" betyder "den ene". Monadens rummer den "genetiske kode" til Logos eller at den er et miniaturebillede af Logos. Det medfører, at monaden på forhånd er udrustet med potentielle egenskaber, der gør det muligt at udvikle sig til et væsen med samme udviklingsgrad som sit ophav. Mennesket er derfor – som det siges i Bibelen – helt konkret "skabt i Guds billede".

Som lignelsen om den fortabte søn fortæller, er det monadens opgave, at begive sig ud på en lang pilgrimsrejse, der tager milliarder af år. I evolutionens løb vil det føre mennesket gennem alle naturriggerne – herunder menneskeriget – og tilbage til "Faderhjemmet", og ved hjemkomsten vil det være udrustet med al den viden og erfaring, der gør det muligt at fungere som et mægtigt planetarisk væsen.

Sjælen

Det næste aspekt er sjælen, som den kaldes med et bibelsk udtryk. Sjælen befinder sig på det højere mentalplan og er brændpunktet for monadens åndelige energier, som den nedtrapper eller nedtransformerer, så de bliver tilgængelige for det inkarnerede menneske.

På det nuværende udviklingstrin er mennesket ikke i stand til at få kontakt med selve monaden, og derfor fungerer sjælen som monadens repræsentant. Sjælen er derfor den inderste åndelige instans, som mennesket foreløbig kan stræbe efter at nå. En af sjælens mange opgaver er at fungere som en "databank", der opsamler essensen af de mange inkarnationer i de tre lavere verdener og omdanner dem til egenskaber. Sjælen er på en måde menneskets indre "mester", der udvikler sig ved at inkarnere i de tre lavere verdener, og derfor er det menneskets foreløbige evolutionsmål at få bevidst sjælsskontakt via den fysiske hjerne.

Det er sjælen, der sender personligheden i inkarnation, fordi sjælen har det fulde overblik over alle tidligere inkarnationer, og den ved nøjagtig, hvor og hvordan næste inkarnation vil give det maksimale udbytte af inkarnationen – herunder den karmiske situation og dermed hvilke mennesker, den skal vælge at inkarnere sammen med hvor og hvordan.

Personligheden

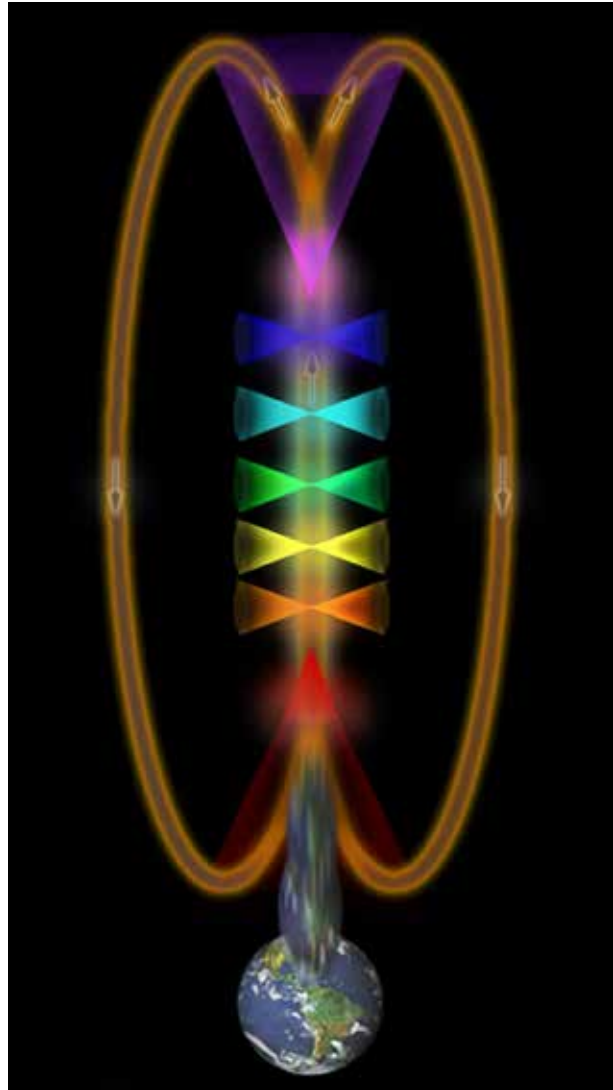
Personligheden befinder sig "nederst". Personligheden er det aspekt af mennesket, som stort set alle er mest fortrolige med, fordi man oplever, at man er personligheden, når man er vågen og bevidst i hverdagen. Personligheden er det handlende redskab, som sjælen inkarnerer i i de tre lavere verdener, og derfor består personligheden af en kombination af tre redskaber:

Det fysiske legeme

Det fysiske legeme, der består af to aspekter: Den fysiske krop af kød og blod, samt et æterlegeme. Æterlegemet er en energiskabelon, der er grundlag for dannelsen eller fortætningen af det fysiske legeme. Dette vigtige energilegeme beskrives senere.

Astral- eller følelseslegemet

Astrallegemet er et legeme, der består af finere stof end det fysisk-æteriske. Sjælen sanser og føler ved hjælp af astrallegemet. Det består af en "tættere" del, som er en nøjagtig genpart af den fysiske krop, og en "finere" del, der strækker sig uden

for den tætte del af astrallegemet. Astrallegemet har facon som en ægformet oval, der almindeligvis kaldes den astrale aura. Denne aura er fuld af lysende farver, der ikke blot udtrykker de mere permanente følelsesvaner, der viser menneskets følelsesmæssige karakter og kvalitet, men også pludselige følelser, som skyller gennem auraen.

I vågen eller "dagsbevidst" tilstand overføres vibrationerne i astrallegemet til det autonome nervesystem via solar plexus centret, og dermed bliver mennesket bevidst om de skiftende følelser via den fysiske hjerne og krop. Når mennesket falder i søvn, træder det ud af det fysiske-æteriske legeme og ind på det enorme astralplan, der gennemtrænger og omslutter hele planeten. Her er mennesket til stede i sit astrallegeme, og her er det lige så vågent og bevidst som i den fysiske verden.

For den clairvoyante forsker ses astrallegemet som en lysende energistruktur uden det fysiske legemes organer og funktioner.

Mental- eller tankelegemet

Mentallegemet er det redskab, som sjælen bruger til tænkning, når tænkeevnen anvendes til at forstå *konkrete* forhold. Astrallegemet består som sagt af en "tættere" del, og på samme måde er der en nøjagtig mental genpart af den fysiske krop, samt en "finere" del, der kaldes den mentale aura. Den mentale aura stråler af farver, der er endnu mere lysende end farverne i den astrale aura, og de mentale farver udtrykker ikke alene de mere permanente tankevaner i menneskets karakter, men også pludselige tankeprocesser, indskydelser og associationer.

Underplaner

Hvert stofplan er opdelt i syv underplaner. Mentalplanets syv underplaner er delt i to overordnede niveauer: Fire lavere underplaner og tre højere underplaner. Der er stor forskel på mentalplanets to afsnit, som beskrives i næste afsnit. De "grove", mest hensynsløse og egoistiske tanker på det laveste underplan og de "finere" og mere "forædlede" tankeprocesser på de højere underplaner. Det samme princip

gælder på astralplanet, hvor de mest inhumane og egoistiske følelser og begær findes på det laveste underplan og de "finere" og mere "forædlede" følelser på de højere underplaner.

Det er vigtigt at understrege, at det er meget vanskeligt at sige noget om de tre "højere" underplaner af mentalplanet, for de er udtryk for tilstande, der er så vidt forskellige fra de fysiske tilstande, som mennesket opfatter med hjernebevidstheden. Der er ikke ord for dem. Men det har alligevel stor betydning, at man forsøger at danne sig et indtryk af dem, og derfor vil der i det følgende blive givet nogle nøgleord om hvert af disse bevidsthedsplaner.

Kausalplanet eller sjælsplanet

Kausalplanet eller sjælsplanet udgør de tre højere underplaner af mentalplanet, og derfor kaldes det for det højere mentalplan. Det er de abstrakte idéers, symbolernes og de upersonlige og principielle tankers verden. Det højere mentalplan er sjælens plan, og her findes de åndelige arketyperiske frø, der ligger til grund for hele evolutionsprocessen. Det er den kendsgerning, der har givet denne verden betegnelsen kausalplanet – dvs. *årsagsplanet*. I løbet af evolutionen vil mennesket gøre sit lavere mentallegeme til redskab for den højere mentale funktion.

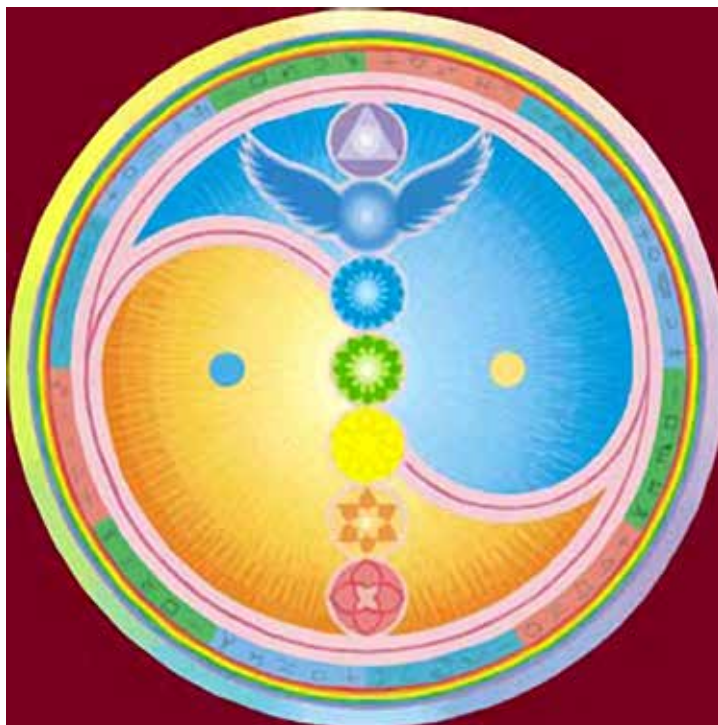
Det buddhiske plan

Det buddhiske plan har navn efter princippet "buddhi", som betyder "*den universelle sjæl*". Planet er hjemstedet for enhedsbevidstheden – den rene, intuitive indsigt, den åndelige kærlighed og visdom – som man i Vesten kalder Kristusbevidstheden. Buddhi er den "højere" genpart af følelseslivet, og det er alle menneskers opgave i evolutionens løb at gøre astrallegemet til et spejl for disse ophøjede tilstande.

Det atmiske plan

Atma betyder "*den universelle ånd*". Her findes den rene, koncentrerede energi, den åndelige vilje, hensigten og formålet med evolutionsimpulsen, den dynamiske

fremdrift, der fører alle livsenheder igennem involutionen og evolutionen og tilbage til deres åndelige udgangspunkt. På de højere åndelige udviklingstrin gør mennesket sin fysiske livsvilje – selvopholdelsesdriften – til redskab for atmas åndelige vilje.

Det monadiske plan

Det monadiske plan har fået navn efter alle livsenheders inderste åndelige kerne – monaden – den udifferentierede, guddommelige "gnist", der er udgangspunktet for al udvikling på planeten og i solsystemet.

Det logoiske plan

Det logoiske plan udtrykker – som navnet antyder – selve den logoiske "guddoms" princip i sin reneste form. Det logoiske plan er det højeste plan i solsystemet, og det er ikke muligt med menneskets forstand at forestille sig de bevidsthedstilstande, der kan realiseres på dette høje plan.

Da disse høje bevidsthedstilstande overskrider grænsen for menneskets nuværende opfattelsesevne, skal der nu fokuseres på studiet af de astrale og mentale verdener, for de er relevante for almindelige, dødelige mennesker, der bevidst eller ubevidst oplever dem, når de sover, eller når de dør.

Astralplanet

Astralverdenen er et gigantisk eksistensplan, der omkranser Jorden. Astralplanet kan normalt ikke ses eller opfattes, for planet består af stof med en finhedsgrad, der ikke kan iagttages med de fysiske sanser, men alle mennesker oplever den astrale verden, når de sover, eller når de er døde. Derfor siges det i den esoteriske litteratur, at søvnen er "den lille død". Søvnen og døden er principielt identiske tilstande, dog med den afgørende forskel, at når et menneske falder i søvn, trækkes *bevidsthedstråden* ud af hjernen, men når et menneske dør, trækkes bevidsthedstråden også ud af hjernen, men desuden brister *livstråden* eller "sølvtråden" definitivt. Livstråden eller sølvtråden er den energiforbindelse, der er mellemlid mellem den fysiske krop og de indre legemer. Uden denne forbindelse, ville der ikke vil være noget liv. Dette emne omtales senere.

Det bedste man kan gøre, når astralplanet skal beskrives, er at citere den clairvoyante forsker C.W. Leadbeater, som på den mest kompetente måde giver en detaljeret beskrivelse af dette bevidsthedsplan i sin bog *Astralplanet*.

Bogen blev skrevet i London 1894 på basis af notater til et foredrag om astralplanet. C.W. Leadbeaters arbejde vakte hans mester Kuthumis interesse, og derfor bad han Leadbeater om originalmanuskriptet for at opbevare det i Hierarkiets museum, som denne mester bestyrer. Dette museum indeholder blandt andet modeller, der viser Jordens udseende i forskellige tidsepoker. Det indeholder gamle tekster, der er forbundet med forsvundne og nuværende civilisationer og religioner, og det hjælper til en forståelse af "livsbølgens" processer på denne planet. Følgende citat er valgt fra C.W. Leadbeaters bog:

Astralplanets opbygning

Først og fremmest skal man forstå, at astralplanet har syv underdelinger, der hver har sin egen grad af stoflighed og sin egen tilstandsform. Selvom det mangelfulde fysiske sprog gør det nødvendigt at omtale disse underplaner som "højere" og "lavere", må man ikke begå den fejl at forestille sig dem som adskilte områder i rummet – som liggende oven på hinanden ligesom hylder i en bogreol eller som lagene i et løg.

Og dog er der en opfattelse, som til en vis grad retfærdiggør betegnelserne "højere" og "lavere", og man kan sammenligne planerne og underplanerne med koncentriske cirkler. Der findes stof fra alle planerne og underplanerne her på Jordens overflade, men det astrale plan er meget større end det fysiske og strækker sig flere tusinde kilometer ud i rummet.

Den astrale verden har en enorm udstrækning, som det er muligt at bestemme med nogen nøjagtighed ud fra

det faktum, at den berører Månens astrale verden ved perigæum, men ikke ved apogæum. (Perigæum er det punkt i Månens bane, hvor afstanden til Jorden er mindst, og apogæum det punkt, hvor afstanden er størst).

Astralplanet kan deles i tre grupper, idet første, andet og tredje underplan danner én gruppe, og fjerde, femte og sjette en anden gruppe, mens det syvende og laveste af dem står alene.

Livet på sjette underplan – altså det næst nederste – er ikke meget anderledes end livet på Jorden ... bortset fra den fysiske krop og dens funktioner. Men når man stiger op gennem femte og fjerde underplan, bliver den astrale verden mindre og mindre materielt og afviger mere og mere i sammenligning med den lavere verden og dens interesser.

Firedimensional verden

Et menneske med astral clairvoyance ser ikke den astrale verden fra én bestemt vinkel, sådan som man gør det i den fysiske verden, men fra alle sider på én gang – et fænomen, som i sig selv er ret forvirrende.

Dog viser det sig ved nærmere iagttagelse, at dette syn giver et langt mere korrekt billede end det fysiske perspektiviske syn. Eksempelvis ser siderne i en glasterning lige store ud på astralplanet – sådan som de i virkeligheden er – mens man på det fysiske plan ser den fjerneste side i perspektiv, og derfor ser den mindre ud end den nærmeste side, men det er jo en illusion. Det er denne egenskab ved det astrale syn, der har fået nogle forfattere til at beskrive det som syn i den fjerde dimension – en meget betegnende formulering.

Selv når man i fantasien mener, at man har fattet det fulde omfang af det, der allerede er sagt, forstår man alligevel langt fra de mange aspekter. Først og fremmest skal det bemærkes, at enhver stofflig genstand – ja selv den mindste partikel – har sin astrale genpart. Og denne genpart er i sig selv ikke en enkel form. Som regel er den meget kompliceret, for den består af forskelligt astralt stof. Derudover er enhver levende skabning omgivet af sin egen atmosfære, som almindeligvis kaldes auraen. For menneskets vedkommende er denne aura i sig selv et fascinerende studieobjekt. Auraen kan ses som en oval, lysende tåge med en usandsynlig kompliceret struktur, og på grund af sin form er den nogle gange blevet kaldt *det auriske æg*.

Underplaner og følelsetilstande

Astralplanet er som tidligere nævnt opdelt i syv regioner eller underplaner, som hver især indeholder eller består af bestemte følelsetilstande. De "laveste" underplaner rummer de groveste og mest primitive og brutale følelsetilstande. Det er disse tilstande, der betegnes Helvede, og i denne region befinder de mennesker sig, som i deres fysiske liv har begået de værste tænkelige forbrydelser mod deres medmennesker. Bevæger man sig "opad" på astralplanet, finder man mere og mere lysende og stadig smukkere områder, hvor langt hovedparten af menneskeheden lever deres kortere eller længere astrale liv efter den fysiske død.

Formålet med livet på astralplanet er, at de afdøde skal bearbejde deres følelsetilstande – først de grovere følelser, og efterhånden de finere og mere ophøjede følelser. Når ordet "opad" bruges, er årsagen, at der på astralplanet er en vis tyngdekraft. Derfor befinder de laveste og groveste planer sig under Jordens fysiske overflade. Det er mørke og uhyggelige områder.

I religionernes skrifter er tilstanden i denne region ofte omtalt som "at brænde i Helvede til evig tid". *Men det er en kæmpe misforståelse!* Selv de værste forbrydere får via bearbejdning og selverkendelse mulighed for at forlade denne region og "stige

op" til mere lysende områder på astralplanet – men for mange tager det lang tid at gennemleve denne "renselsesproces". For langt de fleste mennesker er fjerde og femte underplan det rigtige hjemsted – både når de sover, og når de dør. Når alle følelsetilstande på et tidspunkt er blevet bearbejdet, er disse mennesker klar til at opleve den såkaldte "anden død". Den sker uden nogen form for smerte, men den er næste trin i bearbejdningsprocessen – nemlig livet på det næste bevidsthedsplan.

Mentalplanet

På dette eksistensplan skal alle mennesker bearbejde de tanker, forestillinger og idéer, som de har beskæftiget sig med i den fysiske inkarnation. For de fleste har tankerne været temmelig egoistiske på grund af den uddannelse, man har taget og de mentale processer, man har brugt for at anskaffe de sociale positioner og fysiske goder, man har begæret. I tilværelsen på mentalplanet skal mennesket analysere sine motiver og de tankeformer, der blev opbygget i den mentale natur. De har skabt et bestemt tankeklima med forudfattede meninger og holdninger. Fastlåste tankemønstre har ofte ligget bag begæret efter magt og indflydelse, samt holdninger til materielle goder og til seksualitet. På de højere mentale underplaner vil langt de fleste mennesker ikke have ret meget at bearbejde, fordi højere, universelle tanker og idéer samt højere åndelige aspirationer ikke har plads i de fleste menneskers liv.

Kausalplanet

Derfor vil de fleste tilbringe tiden på de højere mentale underplaner som en lang søvntilstand, indtil de til sidst oplever "at komme hjem" til menneskets sande hjem – sjælens plan eller det kausale plan. Kausalplanet er sjælens plan. Det er her, alle erfaringer gennem menneskets mange fysiske liv er samlet i sjælens store "databank". Sjælen – som senere beskrives mere detaljeret – planlægger nu, hvor og hvordan den med størst udbytte kan inkarnere næste gang, og jo højere udviklet mennesket er, jo større bliver sjælens medbestemmelse.

Højere verdener

Dette er en kort beskrivelse af de tre verdener, som menneskeheden på nuværende stadie lever i – den fysiske verden, den astrale verden og den mentale verden. Men der findes yderligere fire verdener, som tidligere nævnt. Det var på baggrund af denne kendsgerning, at Jesus sagde til sine disciple:

*"I min Faders hus er der mange boliger
– hvis ikke, havde jeg sagt jer det"¹*

¹ Johannesevangeliet, 14, 2

*"Da kom disciplene hen og spurgte ham: Hvorfor taler du til dem i lignelser? Han svarede ...: Jer er det givet at kende Himmerigets hemmeligheder, men dem er det ikke givet."*²

Tiden er kommet, hvor stadig flere mennesker betræder den udviklingsvej, der giver dem ret til at "forstå disse hemmeligheder om Guds rige". I fortiden blev denne viden kun formidlet til særligt udvalgte. I templer og indvielsesskoler rundt om i verden, blev den videregivet, men det var et krav, at eleverne skulle holde alt hemmeligt. Røbede man det mindste af denne viden, medførte det døden.

Tiden er kommet, hvor store dele af denne hemmelige viden er blevet frigivet, og for endnu engang at citere Jesus, som selv er en stor indviet:

*"Alt, hvad I har sagt i mørket, skal høres i lyset, og hvad I har hvisset i kamrene, skal prædikes fra tagene."*³

Problemet er blot, at den drukner i den enorme informationsstrøm, som i nutiden oversvømmer verden.

2 Matthæusevangeliet 13, 10-11

3 Lukasevangeliet 12, 3

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk